

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2025/2026			
Nazwa przedmiotu	Psychologia		
	Psychology		
Kategoria przedmiotu	Nauki społeczne i humanistyczne		B
Kod przedmiotu	P_I_A.9.Psychologia		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Forma studiów	Stacjonarne		
Poziom studiów	Studia I stopnia		
Rok studiów	I	Semestr studiów:	I
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5		
Język wykładowy	Polski		
Koordynator przedmiotu	dr hab. n.med. Yaroslav Bahriy		
Prowadzący przedmiot	dr hab. n.med. Yaroslav Bahriy / mgr Jolanta Nawara		

LICZBA GODZIN W SEMESTRZE		
Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim:		
Wykład (W)	15	Z/O
Ćwiczenia (ĆwA)	15	Z/O
Godziny studenta:		
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	15	Z
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu	45	-
* Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		

INFROMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne do przedmiotu	Brak wstępnych wymagań.
Cele przedmiotu	Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności z dziedziny psychologii, niezbędnych do wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

MODUŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Kod modułowego efektu uczenia się	Treść modułowego efektu uczenia się	Metody weryfikacji efektu uczenia się
WIEDZA		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna

B.W3.	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W4.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W5.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W6.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W7.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W8.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W9.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.W11.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
<u>UMIEJETNOŚCI</u>		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U2.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U3.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna

B.U5.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U6.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U8.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna
B.U9.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	test pisemny i/ lub odpowiedź ustna

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:

K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	obserwacja 360*, ocena nauczyciela

TRZĘCI MERYTORYCZNE PRZEDMIOTU

	Wykłady (W)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN (L)	15	-	-	-	-	-
	RAZEM	15					

semestr I

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Psychologia jako nauka: rys historyczny, przedmiot, zadania i metody psychologii. Psychologiczne koncepcje człowieka.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
2.	Psychologia emocji. Etapy rozwoju psychicznego człowieka i jego kryzysy.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06

3.	Mechanizmy obronne i adaptacyjne: represja, autyzacja, regresja, odreagowanie, izolacja i przekierowanie afektu, zaprzeczanie, racjonalizacja, intelektualizacja, moralizacja, rytualizacja, projekcja i introjekcja, sublimacja i restytucja i ich znaczenie w zachowaniu zdrowia emocjonalnego.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
4.	Psychologiczne aspekty zdrowia i choroby we współczesnych nurtach badawczych: a) medycyna psychosomatyczna, b) medycyna behawioralna, c) psychologia zdrowia.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
5.	Psychologiczne mechanizmy chorób i dysfunkcji somatycznych.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
6.	Paradygmat patogenetyczny i fenomenologiczny. Psychologiczna teoria stresu i radzenia sobie jak ramy teoretyczne psychologii medycznej. Zespół stresu pourazowego (POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER).	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
7.	Psychologiczna problematyka kontaktu pielęgniarka-pacjent.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
8.	Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania grupy społecznej.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
9.	Rodzina a zdrowie psychiczne i somatyczne człowieka.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
10.	Choroba jako kryzys psychologiczny.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
11.	Psychologiczne następstwa choroby.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
12.	Psychologia komunikacji: werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się. Modele komunikacji interpersonalnej.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
13.	Psychologiczna problematyka śmierci i żałoby. Trauma (uraz) straty i osobliwości przeżywania żałoby.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
14.	Wybrane zagadnienia z psychologii osobowości – główne teorii i modele. Zagrożenia w rozwoju osobowości. Kryteria dojrzałej osobowości.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
15.	Psychologia małżeństw bezdzietnych i adopcji. Zespół poaborcyjny. Doświadczenie straty dziecka. Elementy pomocy psychologicznej.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
16.	Zespół wypalenia zawodowego. Profilaktyka wypalenia oraz deformacji zawodowej.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06

		Ćwiczenia (ĆwA)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN (L)	15	-	-	-	-	-
		RAZEM	15					
semestr I								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						

1.	Kontakt z osobą chorą. Przyrodniczy i humanistyczny stosunek do chorego.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
2.	Relacje interpersonalne. Mechanizmy psychologiczne wpływające na relację człowieka z innymi.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
3.	Pomaganie innym. Teorie wyjaśniające pomaganie.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
4.	Psychologia kliniczna – mechanizmy funkcjonowania człowieka w chorobie. Psychologiczna problematyka kontaktu pielęgniarka – pacjent.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
5.	Strategie radzenia sobie ze stresem. Profilaktyka wypalenia emocjonalnego oraz deformacji zawodowej (grupy wsparcia, superwizja kliniczna i zespołowa, grupy Balinta).	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06

	Praca własna studenta (PW)						
	SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
	LICZBA GODZIN (L)	15	-	-	-	-	-
	RAZEM	15					

semestr I

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Zmaganie się z chorobą: jak towarzyszyć człowiekowi choremu w zmaganiu się z cierpieniem?	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
2.	Jak chronić siebie przed syndromem wypalenia zawodowego?	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
3.	Znaczenie psychologii komunikacji (werbalnej i niewerbalnej) w kontakcie z chorym.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06
4.	Godność człowieka.	B.W1. – B.W11. B.U1. – B.U9. K01 K03 K05 - 06

Metody/narzędzia dydaktyczne	• Wykład konwersatoryjny
	• Wykład multimedialny
	• Dyskusja
	• Pokaz
	• Omówienie

SPOSOBY OCENY:

F - Formułująca

P - Podsumowująca

Zaliczenie każdej z form zajęć przedmiotu stanowi podstawę do zaliczenia na ocenę przedmiotu.

F1. Obecność na zajęciach

F2. Aktywność na zajęciach i/lub odpowiedź ustna

F3. Ocena wykonanego zadania - mini-CEX (mini-clinical examination)

F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
Nakład pracy studenta	15

suma	45
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5

FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY	
Wykład (W)	Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi: F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna. P - ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach <u>Brak zaliczenia (nzal) stanowi:</u> • obecność mniej niż 90%, • bierny udział w wykładzie, • naganna postawa (brak respektowania czasu trwania wykładu, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z wykładem: śledzenie stron internetowych, używanie telefonu komórkowego, czytanie książki itp., przejawianie zachowań zmuszających wykładowcę do przerywania wykładu).
Ćwiczenia audytoryjne (ĆwA)	Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę (Z/O) stanowi: Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. • F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; • F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; • F3 ocena wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń - Mini-CEX (mini-clinical examination). P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen częściowych.
Praca własna pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. • opracowanie we własnym zakresie zagadnień przewidzianych w tej formie kształcenia • sprawdzenie przyswojonej wiedzy w trakcie odpowiedzi ustnej
ZALICZENIE KOŃCOWE z przedmiotu	Warunki zaliczenia przedmiotu stanowią: • uzyskanie zaliczenia z wykładów, • uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. Forma zaliczenia • kolokwium pisemne, test jednokrotnego wyboru, zdań niedokończonych, pytań otwartych i półotwartych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ / PISEMNEJ (F)			Skala ocen odpowiedzi ustnej/pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15

2.	Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)		Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
KRYTERIA	Liczba punktów		
Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	

WYKAZ LITERATURY	
LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia, Warszawa, 2007.
2.	Strelau J. (red.). Psychologia, t. 1, 2, 3. Gdańsk, 2005.
3.	Owczarek K., Fijałkowska I. (red.) Psychologia, medycyna, zdrowie, t.1, 2, 3. Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2021-2022.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Budzowska B. Macierzyństwo, jako punkt zwrotny w życiu kobiety. Wrocław, 2000.
2.	Kalus A. Bezdzietność w małżeństwie, Opole, 2002.
3.	Kwiatkowska A. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2009.

Podpis koordynatora przedmiotu/MODUŁU:
